

SLOVENSKI NAROD

Izbija vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 30 peti a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati peti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocnova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštarnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.851.

JUGOSLOVENSKA NACIONALNA STRANKA

Dopoldne je bil v dvorani beograjske delavske zbornice otvoren kongres JRKD, ki ima določiti program stranke in izvesti njeno definitivno konstituiranje

Beograd, 20. julija. Danes se je pričel v dvorani Delavske zbornice kongres JRKD, na katerem se ima odločiti končno veljavni program stranke in izvesti njeno konstituiranje.

»Glasnik JRKD« je objavil za to priliko pozdrave delegatom kongresa in pravi med drugim, da ima kongres rešiti štiri velike naloge. Stranka ima dobiti svoj definitivni program na podlagi načel, ki jih je svojačasno sprejel začasni glavni odbor in na podlagi katerih se je zbral v vrstah organizacije JRKD toliko stotin tisočev Jugoslovenov, ker so bila izraz politike, ki jo sprejema ves naš narod. Programska načela so sedaj izdelana in stranka zavzema svoje stališče napram vsem večjim vprašanjem naše države in nacionalne politike. Definitivni program bo določil naši stranki vlogo zastopnika interesov, želja in volje ogromne večine našega naroda ter ji določil misijo nosilca nacionalne solidarnosti.

V neposredni zvezi s programom bo kongres rešil tudi vprašanje imena naše stranke. To vprašanje je bilo sedaj rešeno samo začasno in je ostalo pridržano vrhovnim predstavnikom stranke, da povedo svoje končno mnenje. Verujemo, pravi nadalje »Glasnik JRKD«, ker poznamo razpoloženje najširših krogov naših pristavev, da bo naša stranka sprejela ime, ki jo najbolje odgovarja njenemu pomenu v našem nacionalnem življenju in ki bo dokaz, da je stranka, ki je prekinila tradicije starih partijskih razdvojenosti, pripravljena razvijati svojo politiko in organizacijo v duhu edinstva, popolne solidarnosti in homogenosti svojih pristavev.

Za organizacijski element v stranki je izdelan predlog definitivnega statuta, za katerega se je predstavništvo stranke poslužilo dosedanjih praktičnih izkušenj in ki bo omogočil še bolj intenzivno delo.

Ni manj važno je tudi vprašanje konstituiranja stranke. Državni kongres ima pravico in dolžnost, da izvoli predsednika stranke. Vsekakor bo kongres s svojo soglasnostjo v tej važi zadevi dal izvoljenemu predsedniku ono avtoriteto in mu izkazalo zaupanje, ki bo jamstvo za stalnost strankine politike in njene taktike v smislu načel, ki jih zastopa stranka. Poleg predsednika kongresa bo izvoljeno tudi ostalo vrhovno vodstvo stranke, podpredsednik, glavni tajnik in glavni odbor, v katerega bodo brez dvoma izbrani ljudje splošnega zaupanja s potrebnimi političnimi izkušnjami.

Otvoritev kongresa

Obširni prostori Delavske zbornice so bili premajhni, da bi sprejeli ogromno število delegatov, ki so prihajali v Beograd z navdušenjem iz vseh krajev naše države. Prišlo jih je blizu 2000. Uspeh kongresa je veličasten ter se vrsi v znamenju velikih manifestacij za kralja in Jugoslavijo. Ze pred 8. uro so prihajali posamezni delegati, da zavzamejo mesto v prostorni dvorani in na galerijah. Ob 9. dopoldne je bila dvorana Delavske zbornice že nabito polna in mnogi so morali ostati zunaj, ker ni bilo več prostora.

Točno ob 9.30 so prispeli iz Narodne skupščine, kjer so imeli zadajo sejo, člani začasnega predsedništva stranke s predsednikom JRKD Nikolo Uzunovičem, predsednikom vlade dr. Sršićem in generalnim tajnikom ministrom dr. Kramerjem. Ob prihodu so zborovali pozdravili vodstvo stranke z dolgotrajnimi ovacijami in živahnimi vzkliki »Živeli!«

Dvorana, v kateri se vrsi kongres, je lepo okrašena in v nji so razmeščeni tudi mnogi zvočniki, da se lahko čujejo vsi govori. Veliki oder, na katerem je zavzelo vodstvo stranke svoje mesto, je bil premajhen, da bi mogli dobiti vsi glavni predstavniki stranke na njem prostora.

Ob strani začasnega predsednika Nikole Uzunoviča je na desni razmeščeni generalni tajnik minister dr. Albert Kramer, poleg njega predsednik vlade dr. Milan Sršić, na levi strani pa predsednik senata dr. Ante Pavelić, predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi in drugi.

Točno ob 9.30 je otvoril kongres s pozdravnim govorom predsednik začasnega glavnega odbora g. Nikola Uzunović, ki so ga zborovali pozdravili z živahnimi ovacijami. Predsednik Nikola Uzunović je najprej pozdravil vse delegate poudarjajoč, da so prihiteli iz vseh krajev naše države, da bi manifestirali veliko moč, ki jo ima med narodom naša stranka. Naglašal je, da je bil tolik uspeh stranke možen samo zaradi tega, ker je narod po vsem pravilno razumel intencije Nj. Vel. kralja v aktu 6. januarja, kakor tudi njegov manifest in misli izražene v prestolni besedi. Zahvalil se je ogromnemu številu delegatov, ki so prišli na kongres v Beograd, pozabljajoč prejšnje strankarske razdvojenosti in abirajoč se v stranki, ki je

izbrisala preteklost in ki pričenja novo bodočnost.

Pozdrav Nj. Vel. kralju

Končno je predlagal, naj se odpošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju, kar so zborovali sprejeli z burnim vzklikom »Živel kralj!« Brzojavka se glasi: Nj. Velicanstvu Aleksandru I. kralju Jugoslavije, Plitvice.

Delegati in predstavniki JRKD iz vse kraljevine, zbrani na prvem državnem kongresu svoje stranke v Beogradu, navdušeno pozdravljajo ob pričetku dela kongresa vzvišenega, ljubljene kralja Zedinitelja, predlagajoč mu svoje in vseh pristavev JRKD izraze neomajne, brezmejnne zvestobe in vdanosti ter vzklikajo: Naj živi Nj. Vel. Aleksander I. kralj Jugoslavije, naj živi presviti kraljevski dom, naj živi ves jugoslovenski narod, naj živi in procvita ter napreduje velika Jugoslavija.

Poročilo generalnega tajnika ministra dr. Kramerja

Za tem je predsednik Uzunović izjavil, da želi govoriti zaslužni generalni tajnik minister dr. Albert Kramer, ki so ga zborovali pozdravili z dolgotrajnim in burnim odobravanjem.

Generalni tajnik minister dr. Albert Kramer je poročal o številu delegatov, ki so prispeli na kongres, ter je poudarjal, da je bil kongres sklican točno tako, kakor določajo statuti. Kongresa se udeležujejo delegati bodisi po svojem položaju bodisi kot zastopniki strankinih organizacij.

Kongresa se udeležuje 63 senatorjev, 279 poslancev, 503 banovinski svetniki, 59 članov dosedanjih predsedstev banovinskih odborov ter 1002 delegata sreskih organizacij, skupaj torej 1911 predstavnikov stranke.

Predsednik Uzunović je nato predlagal, naj se izvoli poseben odbor, da verificira pooblastila delegatov. Za predsednika tega verificacijskega odbora je bil izvoljen narodni poslanec dr. Ninko Perić, kot člani pa po dva zastopnika iz vsake banovine. Iz dravske banovine sta bila vanj izvoljena sreska delegata Iv. Pipan in Rojnik. Člani verificacij odbora so se umaknili v stranske prostore, da opravijo svoje delo, dočim je kongres nadaljeval razpravo.

Poročilo glavnega odbora

Po izvolitvi verificacijskega odbora je narodni poslanec g. Mihajlo Ivančević poročal naslednje poročilo glavnega odbora kongresa.

I. Od zedinjenja do 6. januarja 1929.

Po osvoboditvi celokupnega našega naroda iz podjamljenosti in z njegovim zedinjenjem v neodvisno nacionalno državo se je naša država znašla pred številnimi strokovnimi nalogami. Tako v zunanjem, kakor tudi v notranjem pogledu je bilo ustvarjeno faktično stanje, katero je bilo treba pretvoriti v pravno. Državne meje je bilo treba najprej končno določiti z mirovnimi pogodbami in mednarodnim priznanjem, notranjo ureditev pa je bilo treba postaviti z državno ustavo na solidno in trajno podlago.

Vekovna razcepljenost jugoslovenskega naroda in njegova dolgotrajna podjamljenost nista ostali brez slabih posledic. Tudi ci so izvrševali na posamezne dele naroda razkrajajoč vpliv, k čemer so pomagale zlasti verske razlike in posebni nazivi za posamezne narodne dele. Najvišja državna modrost tlačiteljev našega naroda je bilo geslo: Divide et impera! V tem stremljenju so jih podpirali tudi različne administracije in zakonodajstva, pod katerimi so živeli posamezni deli našega naroda.

Ni bilo težko najti smer, po kateri se je bilo treba ravnati v zedinjeni naši domovini. S sistematskim delom je bilo treba postopno odstraniti vse škodljive vplive iz preteklosti ter uničiti vse umetne ograje, ki so razdvajale in odtujevale dele enega in istega naroda. Namesto raznih sistemov administracij in različnega zakonodajstva je bilo treba čimprej izvesti enotno administracijo in popolno izenačenje zakonov. Sporedno z vsem tem stremljenjem pa je moralo iti delo za notranjo gospodarsko obnovo, povzdignjenjem narodnega blagostanja in okrepitev mednarodnega položaja. Pogoj za ustvaritev teh ogromnih nalog bi bil dolg režim Nacionalne unije, pri katerem bi bile vse narodne, materialne, moralne in politične sile naroda mobilizirane pri istem poslu in za iste ideale. Do tega pa žal ni prišlo. Režim Nacionalne unije na trajni niti leto dni po proglasitvi državnega edinstva. Osebnosti in strankarski interesi so bili tedaj mnogim važnejši kakor pa splošni interesi. Še preden so bile naše meje določene

z mirovnimi pogodbami in mednarodno priznane, še preden je bila z državno ustavo postavljena pravna podlaga našemu notranjemu življenju in razvoju, smo prešli v režim ozkih političnih kombinacij. Karakteristika tedanjih strankarskih razmer pa je bila, da so bile stranke ustvarjene pred formaliziranjem naše narodne velike države, torej pod popolnoma drugimi okolnostmi, z drugimi nalogami. Tako po svojem postanku, kakor tudi sestavi so bile tedanje stranke več ali manj verske, plemenske ali pokrajinske. Vrh tega se je obnovitev strankarsko-političnega življenja v svobodni naši domovini smatrala večinoma kot prilika, da se nadaljuje prečiščanje starih računov, namesto da bi se organiziralo javno življenje na novih podlagah in v skladu z novimi razmerami. Ob pomankanju stranke, ki bi imela večino v parlamentu ter prevzela sama oblast in odgovornost, se je vsiljeval sistem strankarskih koalicij kot edina možnost upravljanja. Tudi koalicije na vladi niso bile prav nič drugega kakor navadne strankarske federacije, v katerih je vsaka stranka stremela samo za tem, da pridobi sebi in svojim pristavev čim več koristi in da bi postala čim bolj močna. Zaradi tega so nudile strankarske koalicije žalosten prizor neprestanih medsebojnih prepričev, od katerih je imel narod samo brezplodne in negativne rezultate.

Vprašanje državne organizacije je bilo celih 10 let na dnevnem redu in stalno predmet medstrankarskih pogajanj. Vprašanje narodnega edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev ni predstavljalo etične resnice, temveč je bilo na žalost stalno predmet pogajanj za parlamentarno sodelovanje. To je imelo naslednje neizogibne posledice:

1. Celo prvo desetletje naše narodne države se je naše javno življenje stalno gibalo okrog državno-pravnih vprašanj in so bili zastopani vsi oni socialno-ekonomski problemi, katerih rešitev je bila nujno potrebna. 2. Za izenačenje administracije in zakonov se ni storilo ničesar. 3. Dohodki so bili celo desetletje neenako obdavčeni, kar je ustvarjalo občutne neenakosti državljanov v isti razdalji. 4. Živeč pod raznimi zakonodajstvi, raznimi administracijami in raznimi davčnimi in prosvetnimi sistemi je bila zato narodu ideja o edinstvu in enakopravnosti težko razumljiva in sprejemljiva. Zaradi napakega pojmovanja strankarskega sistema upravljanja so se stranke izravnale v medsebojni borbi in zanašale v medsebojne odnose vedno večje zastrupljenje. Najtragičnejše pa je bilo, da so bile stranke tako po svojem postanku, kakor tudi po svoji sestavi v glavnem plemenske, verske ali pokrajinske in se je zato vsaka njihova borba avtomatično pretvorila v plemenski, verski ali pokrajinski spopad.

In ko so se končno zaradi te degenerirane notranje strankarsko-politične borbe razpalile strasti do skrajnosti ter so v parlamentu počili celo revolverjski strelji, ki so smrtno pogodili ne samo več poslancev, temveč tudi sam tedanji parlament ter hudo ranili tudi parlamentarni sistem sploh, tedaj je bil v interesu notranjega pomirjenja ter pomirjenja strasti naš vzvišeni nacionalni kralj s svojo suvereno mislijo pozvan, da preseka gordijski voz.

II. Šestojanuarski režim.

Dne 6. januarja 1929 je Nj. Vel. kralj z manifestom suspendiral tedanjo ustavo, razpustil Narodno skupščino, ustavil dotlej tekočo strankarsko življenje in postavil temeljna načela za novo politično in državno življenje. Kot cilj novega režima je naglasil, »da se v čim krajšem času doseže ustvaritev onih ustanov, one državne uprave in one državne ureditve, ki bo najboljši odgovorjale splošnim narodnim potrebam in državnim interesom.«

V dveh in pol leta svojega obstoja je izvršil šestojanuarski režim za izvršitev teh nalog, ki so bile vsestranske. Na eni strani je bilo potrebno odstraniti zastrupljenje notranjih odnosov, na drugi strani pa se je morala izpremeniti vsa notranja atmosfera ter ustvariti potrebni psihološki in moralni pogoji za obnovo normalnega režima na široki in demokratiški podlagi. To se je v popolnem obsegu posrečilo. Unifikacija zakonodajstva je predstavljala nujno in logično posledico državnega edinstva, ki se ni dalo zamisliti brez enakosti zakonodajstva, brez izenačenja pravnega reda in pravnega edinstva. Šestojanuarski režim je s sistematičnim delom dosegel v tem pogledu velike rezultate. Razen državljanskega in trgovskega zakona je izenačeno skoro celokupno ostalo zakonodajstvo, tako da je bil skoro dosežen cilj: ena država — en zakon.

Najvažnejša dela, izvršena od 6. januarja 1929 do septembarske ustave, so bila: nov naziv naše kraljevine Jugoslavije in zakon o banski upravi. S prvim aktom je izraženo edinstvo naroda in države, z drugim

pa je bila izvršena reorganizacija države, ki pomeni resno razbremenitev administracije državne centralne uprave.

Smatrajoč, da je šestojanuarski režim izvršil svojo nalogo, je Nj. Vel. kralj dne 3. septembra 1931 vrnil ustavno stanje in dal kraljevini Jugoslaviji novo ustavo, kar je sporočil narodu s sledečim proglasom: »Odlučil sem se, da postavim dosežanje delo ter izvajanje državne in nacionalne politike na široko osnovo neposrednega narodnega sodelovanja.«

III. Režim septembarske ustave.

S septembrsko ustavo se je pričela nova doba v našem notranjem življenju. S splošno, enako in neposredno volilno pravico je omogočen narodu popoln vpliv na razvoj državnih poslov. Glavne karakteristike septembarske ustave napravljajo vidovdanski so: 1. Poudarjanje načela, da je kralj zaščitnik narodnega edinstva in državne celine ter čuvaj vsakokratnih interesov. 2. Uvedba dvobodnega sistema v zakonodajstvu. 3. Ozirovanje banovin z njihovimi upravnimi in samoupravnimi organi. 4. Prepoved združevanja na verski ali plemenski podlagi v strankarske politične namene. V smislu ustave od 3. septembra so bili doseženi sledeči zakoni: 9. septembra 1931 zakon o volilnih spiskih, 12. septembra 1931 zakon o volitvi narodnih poslancev in dne 2. oktobra 1931 zakon o izvolitvi senatorjev. Na temelju teh zakonov so se vršile po tem dne 8. novembra 1931 volitve za Narodno skupščino, 3. januarja 1932 pa volitve v senat. Pri volitvah je dobila državna lista okrog 2,500.000 glasov in izvojevala s tem sijajno zmago.

IV. Ustvarjanje velike politične organizacije.

Nadaljnji razvoj stvari je bil popolnoma normalen. Takoj po sestanku Narodne skupščine dne 7. decembra 1931 so formalni vsi poslanci, ker so bili izvoljeni na isti listi, poslanski klub in zagotovili s tem že vnaprej edinstvo akcije v parlamentu ter ustvarili pogoje za edinstvo v pogledih na vsa vprašanja in probleme, ki bodo prišli na dnevni red. Na svojih prvih sejah decembra 1. 1931. je poslanski klub nato soglasno sklenil ustanovitev velike politične organizacije na temelju šestojanuarskega manifesta in volilnega proglasa s sodelovanjem vseh onih 2,500.000 državljanov, ki so dne 8. novembra oddali svoje glasove za državno listo. Enak sklep je izvršil tudi klub senatorjev. Iz obeh klubov je bil nato formiran začasni glavni odbor s predsednikom poslanskega kluba g. Nikolo Uzunovičem na čelu, ki mu je bila poverjena začasna akcija za formiranje stranke. Na seji začasnega glavnega odbora je bilo sklenjeno, da nosi stranka do kongresa naziv: Jugoslovenska radikalna kmečka demokracija. V smislu začasnega statuta je bil formiran tudi generalni sekretariat z g. dr. Albertom Kramerjem na čelu. Glavna naloga generalnega sekretariata je bila, da izvrši vse tehnične priprave za ustanovitev in organizacijo stranke in da fungira kot nekaj izvršni organ začasnega glavnega odbora.

V. Akcija za ustanovitev in organizacijo JRKD.

Dne 2. januarja 1932 je notranje ministrstvo odobrilo delo za ustanovitev nove stranke, dne 1. maja je bil izdan proglas na narod, v katerem so bila razložena osnovna načela in glavna stremljenja JRKD. Do konca septembra 1932 je bila strankarska organizacija izvedena že v vsej državi in v vseh administrativnih srezih, kakor je bil 15. oktobra predložen ves material notranjemu ministru s prošnjo za legaliziranje JRKD in odobritev novega dela, kar je notranje ministrstvo tudi storilo. Začasni glavni odbor smatra, da more biti popolnoma zadovoljen z doseženimi rezultati pri organiziranju JRKD. Stranka šteje sedaj nad 1,500.000 zanesljivih članov v 4596 krajevnih organizacijah, kar znači, da je dejanska organizirana skoraj po vseh političnih občinah. V vseh 337 srezih ima stalne sreske odbore, ter predstavlja veliko in močno organizacijo, sposobno, da sprejme vsako politično borbo za svoje ideje in program in da nosi z uspehom vso odgovornost pri reševanju največjih nalog.

VI. Bilanca dela za državo in narod pred državnim kongresom.

V bilanci svojega dela v Narodnem predstavništvu in v vladi more beležiti JRKD naslednje aktivne uspehe:

1. V notranji politiki: a) Zmanjšanje proračunskih izdatkov za tri milijarde dinarjev, kar predstavlja brezprimeren napred; b) znižanje zemljarine za 20 odstotkov za proračunsko leto 1932/33 zaradi izredno težavnega gospodarskega položaja kmečkega stanu; c) ukinitev oziroma reformiranje trošarine na vino in zganje v smislu želji in potreb naroda; d) odgoditev plačil kmečkih dolgov; e) olajšave v pogledu reguliranja obveznosti namr denarnim ustanovam; f) zakona o občinah, izenačenje občinske organizacije v vsej državi, ustvaritev močnosti, da narod sam voli svoje občinske uprave; g) izprememba društvenega in zborovalnega zakona ter zakona o izvolitvi narodnih poslancev, da se olajša organiziranje naroda v politične stranke in da se obdrže pogoji za vlaganje državnih kandidatnih listi; h) zakoni o ženskih obrtnih, o srednje-tehniških šolah, o trgovskih šolah in pomorskih akademijah; i) izpremembe in dopolnitve zakona o likvidaciji agrarne reforme v južnih, severnih in zapadnih krajih.

2. V mednarodnih odnosih: a) Pretvoritev Male antante v mednarodno zajednico, okrepitev njenega mednarodnega vpli-

va ter razširjenje gospodarskih stikov med njenimi članicami; b) uspešen nastop proti paktu četvorice v obliki, kakor je bil prvotno predložen ter revizija dogovora o direktoriju; c) sklenitev pogodbe o defniciji napadalca, ki pomeni znatno okrepitev našega mednarodnega položaja ter naše in splošne zunanje sigurnosti.

Vsi ti uspehi JRKD v naši notranji in zunanji politiki predstavljajo že njen močan političen kapital, s katerim more iti pred narod in tudi pred svoje nasprotnike s polnim ponosom. Stranka zato z upravičenostjo računa, da uživa pri narodu popolno zaupanje, od nasprotnika pa zahteva iskrenost in zaslužen priznanje.

V najbližji bodočnosti bo morala stranka izvršiti svojo dolžnost z uveljavljenjem zakona o dekoncentraciji in decentralizaciji ter se najresneje baviti s problemom nujnih in učinkovitih ukrepov za ublaženje gospodarske krize.

VII. Resumé.

Bivše plemenske, verske ali regionalne stranke so povzročale samo razcepljanje narodne sile, notranje borbe, verske in plemenske konflikte in spravljale zato državo v take položaje, ki so spravljali v nevarnost celo bitne interese naroda in države. Naša obnovljena demokracija in reformirani strankarski sistem se mora zato izdelati na teh drago plačanih izkušnjah. Te izkušnje govore, da je mogoče normalno funkcioniranje našega notranjega življenja, njegovo ureditev in stalnost, stalen napredek, narodno blagostanje, dobro notranjo upravo in največjo sigurnost na znotraj in zunaj doseči najbolje in trajno pod naslednjimi pogoji:

a) da se nacionalna in državna politika izvaja na široki podlagi narodnega sodelovanja, izhajajoč od političnega akcionista, da sta narodno in državno edinstvo nad in izven vsake razprave in da ne moreta biti predmet dnevnih političnih borbe in pogajanj;

b) da se izvaja to sodelovanje po dveh zakonodajnih telesih in s pomočjo velikih, načelnih političnih organizacij, ki imajo v programu potrebe in interese cele države in vsega naroda, ter niso niti po svojem postanku, niti po svoji sestavi, niti plemenske, niti verske ali regionalne;

c) da so politične stranke same sredstva javnih interesov, a ne same sebi cilj in da so koristne, dokler ostanejo v svoji vlogi in namenu;

d) da smisel notranje-politične borbe ni medsebojno iztrebljevanje državljanzov, temveč njihovo tekmovanje v službi kralja in naroda;

e) da je izvajanje občinske široke bazo-vinske samouprave stvarna potreba države in naroda, pogoj izboljšanja, ekspeditivnosti in učinkovitosti administracije, edina zanesljiva pot, da se prepreči škodljivo st krutega centralizma in nevarnost federalizma ter približa oblast narodu.

Samo v tem okviru je mogoče popolnoma urediti naše notranje politično življenje, kar je neobhodno potrebno za okrepitev našega zunanje položaja in sigurnosti ter za gospodarsko sanacijo, obnovo in povzdigo materialnega blagostanja v državi.

Začasni glavni odbor JRKD smatra, da more pričakovati z večjim optimizmom nadaljnje plodne in pozitivne rezultate skupnih stremenj in naporov. Na državnem kongresu bo namreč stranka definitivno izvedla svojo organizacijo, dobila svojo strankarsko ustavo, svoj lastni program in svoje stalne vrhovne strankarske uprave. S tem bodo ustvarjeni pogoji, da nadaljuje naša organizacija s svojimi razširjenimi in okrepljenimi vrstami dosežanje delo s še boljimi izgleidi na uspeh svojega nacionalnega in državnega programa.

Citanje njegovega poročila je trajalo precej dolgo. Po končanem poročilu začasnega glavnega odbora je predsednik g. Uzunović poudarjal ogromno delo, ki je bilo potrebno za izvršitev vsega, kar navaja poročilo glavnega odbora, kakor je naprosil zborovalce, naj izrečejo začasnemu glavnemu odboru razrešnice.

Njegov predlog so zborovalci sprejeli soglasno z odobravanjem.

Verifikacija pooblastil

Zatem je dobil besedo nar. poslanec Mijoje Sokić, ki je v imenu verificacijskega odbora poročal, da so vsa pooblastila delegatov v redu. Njegovo poročilo je sprejel kongres z odobravanjem na znanje.

Novo ime stranke

Predsednik Uzunović je zatem izjavil, da ima kongres po statutu dolžnost in pravico, da določi novo ime stranke. V daljšem govoru je obširno navajal pomen, ki ga ima strankino ime ter predlagal, naj se odslej imenuje »Jugoslovenska nacionalna stranka«. Kongres je ta predlog sprejel z odobravanjem in navdušenjem.

Kongres je ob 11.15 prekinil svoje delo, da ga bo nadaljeval popoldne z razpravo o programu stranke, o katerem bo poročal bivši minister Juraj Demetrović. Sleddla bo razprava o statutu stranke, o katerem bo poročal generalni tajnik minister dr. Albert Kramer, nato pa bodo volitve predsednika stranke in glavnega odbora.

Delegati, poslanci in senatorji iz dravske banovine so imeli opoldne skupen obed pri »Srpskem kralju«, drevi ob 20. pa bodo vsi delegati sestali na družabnem večeru v Topčiderski restavraciji.

Po anketi v rudarskih revirjih

Trenutno se je položaj nekoliko zboljšal, toda misliti je treba, kaj bo pozimi

Trbovlje, 19. julija. Anketa komisija je v rudarskih revirjih zaključila svoje delo. Stanje, ki ga je komisija ugotovila med delavstvom v rudarskih revirjih, je v resnici ubupno. Vsa beda in nepopisna revščina, ki vlada v rudarskih kolonijah, se niti ne da opisati, še manj pa predložiti, zato jo moramo doumeti le oni, ki se na lastne oči po delavskih kolonijah prepričajo, kako bedno življenje žive danes naši rudarji in njihove družine.

Vseeno so pa zadnji dogodki v rudarskih revirjih, ko so tako odločno nastopile rudarske žene za zboljšanje položaja, pripomogle do znatnega omiljenja bede med rudarskim delavstvom. Merodajni činitelji so uvideli, da je timpljenje delovnega ljudstva v rudarskih revirjih doseglo vrhunec, zato so hitro ukrenili vse potrebno, da se lačnim množicam pomaga. Zganila so se tudi dobra srca, nastopila so humani in narodna društva, obupen krik lačnih proletarskih otrok je odjeknil tudi v vrstah naše hrabre vojske, katere oficirji so v složni akciji z našimi vrliimi novinarji pripomogli s svoje strani k lajšanju bede med rudarsko dečo. Že to dejstvo dokazuje, da je vsa naša javnost na strani našega tpečnega delavstva, ki preživlja zdaj najtežje dni svojega življenja.

Hvalevredna pa je tudi akcija Društva jugoslovenskih obrtnikov, ki poziva svoje člane, da započno organizirano pomoč bednemu delavstvu v rudarskih revirjih. Kdor ve, kako ozko je povezano občinstvo v svojih interesih z rudarskim delavstvom v revirju, saj pomeni porast rudarstva tudi porast obrtništva in vseh ostalih stanov v rudarskih revirjih, ta mora priznati, da so sklenili to akcijo obrtništva dalekovidni možje, ki se zavedajo ogromnega pomena solidarnosti in samopomoči delovnega ljudstva. Želimo, da bi našel apel Društva jugoslovenskih obrtnikov vsepoveden dober odmev, ki bi ga naj sprejeli vsi z zavestjo: »Danes tebi, jutri meni!«.

Jasno pa je, da so vse te akcije, ki jih pokrenejo bodisi posamezni plemeniti dobrotniki, humani, nacionalna društva in ustanove ali kolokoli z namenom, da se pomaga najbednejšim trpinom, zlasti pa nedolžni deci, dasiravno so vse hvale vredne, vendarle kaplja v morje pri vsej vladajoči bedi in revščini, kajti pomisliti je treba, da so rudarji in njihove družine v 3 letih težkega pomanjkanja na eni strani popolnoma obubožali, na drugi strani pa je glad in pomanjkanje prineslo v mnoge družine že kati težke bolezni, osebno jetike, ki se danes bobnoto širi. Da rešimo vsaj našo mladino, je treba širo-

kogrudnejše in enotne akcije. Predvsem bi bilo treba, kakor je že g. župan Vodšek anketni komisiji predlagal, doraščajoči mladini nuditi dovolj mleka, kar bi bilo brezdvoma tudi najcennejše. Kmetije v okolici imajo cenemega mleka v izobilju, tako, da bi v tem pogledu ne bilo nobenih težkoti. Delavska deca do 6. ali 8. leta naj bi dobivala dnevno mleko in kruh, kar je za otroke tudi najbolj zdrava hrana. Saj je lanske leto tudi tukajšnji Rdeči križ dajal revni šolski deci dnevno mleko in kruh in ta deca se je vidno okrepila. — Zato bi bilo priporočljivo, da bi se podpre, zbirke in prispevki, ki prihajajo od raznih društev ali posameznikov, zbirale v poseben fond, iz katerega bi prejemale revna rudarska deca brezplačno mleko in kruh, odraslejšim pa bi se nudila hrana v mladinski kuhinji, kjer se sedaj prehranjuje okrog 250 otrok.

Veliko zadovoljstvo vlada sedaj tudi med onimi brezposelnimi, ki so našli zaposlitev bodisi na cesti Trbovlje — Marja Reka — Sv. Pavel v Savinjski dolini ali pa na drugih cestah v okolici rudarskih revirjev. Ti mladi fantje, ki nekateri že več let niso prišli za nobeno delo, mnogi mlajši pa sploh še niso delali, odhajajo veselo na delo in z dela, dasiravno morajo dvakrat dnevno prehoditi pot od Kriza pri Podmeji v Trbovlje in obratno. Oni, ki niso bili doslej tako srečni, da bi dobili delo, jih kar zavajajo, zato bi bilo želeli, da bi se tudi še za ostale brezposelne našla kjerkoli in kakršna koli zaposlitev, da se jih reši iz mučne brezposelnosti in brezplodnega postopanja.

Nekateri manj zaposleni družinski očetje pa so dobili ob dnehu, ko rudnik ne obratuje, delo na dnevnem kopu Neža, kjer odkrivajo in odvažajo odkrovni material. Rudnik je izbral za ta dela res najpotrebnejše, ki se menjajo, tako da bodo vsi najpotrebnejši upoštevani z zasluzkom 2 šitov na mesec več.

V rudarskih revirjih je torej trenutno nastopilo delno olajšanje, vendar pa s tem ni rečeno, da je beda in pomanjkanje med delavstvom že omiljeno, kajti vse, kar se je doslej storilo, ne pomeni trajnega zboljšanja. Zato apeliramo na merodajne činitelje, da ukrenemo vse potrebno, da se položaj rudarskega delavstva trajneje zboljša, kar pa bo mogoče le, če se bodisi dosežejo za rudnike TPD večja naročila, ali pa pribavijo dovoljna sredstva, da se rudarskemu delavstvu, osebito pa nedolžni deci trajno pomaga, kajti blizu se zima, z nastopom zime pa bo treba nabaviti obleko in obutev, naš delavec pa ne zasluži niti toliko, da bi sebe in svoje družine enkrat na dan nasititi.

Ilija Predovič 80 letnik

Jubilej moža, ki je preskrbel ljubljanskemu obrtništvu in delavstvu blizu 500 stanovanj

Ljubljana, 20. julija.

Danes je praznik sv. Ilije in ta dan se vezujejo junaki, kakršni je tudi naš najpopularnejši Ilija, namreč orijaški Ilija Predovič tam doli ob klavnicu na Poljanah, ki danes obhaja že svoj 80. god. Navzlic svoji častitljivi starosti se pa junak smeje svojim letom kakor mladenič, saj je čistokrven potomec junških Uskokov in granicarjev, ki so stoletja branili naše meje pred Turki. Že 400 let bo tega, odkar so Predoviči za svoja junstva proti Turkom dobili tudi svoj grb, namreč črn ščit z dvema vodoravnima srebrnima prekladama, ki sta na zgornji dve, na spodnji je pa ena krvavo rdeča zvezda. Družina se je že pred stoletji preiselila z granice na mejo naše dežele v Hrast pri Metliki. Pri krestu po grško — katoliškem obredu v bližnjih Dragah je malega Ilijo držal kum Jure Selakovič, ki je bil granicar in nič drugega. Z junškim pogumom je Ilija stopil v boj življenja in že kot 13 leten fant na svojo roko začel kupčevati s prašiči ter s svojo pridnostjo in podjetnostjo postal največji izvoznik svinj. Prav v Slavonijo in tja do Osijekja so v tistih časih naši trgovci s svinjami hodili po blago ter gonili svinje peč v naše kraje. Ilijo je poznala vsa Hrvatska in Slavonija ter vse slovenske dežele še predno je leta 1873 prišel k vojakom v Ljubljano.

Le poldrugo leto je služil pri Janezih, nato se je pa spet lotil kupčije, se naselel v Ljubljani in se kot zastaven fant zagledal v lepo Zidanovo Amalijo, hčerko gostilničarja Klemenca. Zidanovo staro-slavno gostilno na Poljanah je sijajno opasal dr. Ivan Tavčar v svojem delu »Iz kongsresca, kjer čitamo, kako sta celo avstrijski cesar in ruski car lazila za zalo Zidaniko. Prav tisto hudo zimo je bila poroka, ko so v Ljubljani zadnjege zločinca obesili javno v mestni jami za prisilno delavnico, namreč tistega »špičkarja« t. j. hrvatskega vojaka, ki je ubil svojega tovariša. Pri Zidanu je Ilija Predovič prišel tudi vinski trgovino ter iz malega trgovca s svinjami postal največji izvoznik, ki jih je pošiljal po vsej Avstriji s Češko, a tudi v Italijo in Nemčijo, posebnost mnogo pa v Švico. S tem je prvi uveljavil domačo pasmo v trgovini ter položil temelje današnji največji eksportni trgovini svinj v državi s centralo v Zagrebu, obenem je pa vpeljal v trgovino tudi sedanega šefa te firme, svojega nečaka Juro Predoviča, a prav tako tudi sestričnega sina, ljubljanskega trgovca Popoviča. Ilija Predovič pa ni bil samo podjeten trgovec, temveč tudi vedno odločen in napreden narodnjak. Premožni mož je imel silen vpliv že s svojim možganim nastopom, pri vseh slovenskih naprednih političnih akcijah je bil pa tudi do skrajnosti postrvovalen. Njegova beseda je vedno odločala pri volitvah, da si je pridobil intimo prijateljstvo in hvaležnost vseh slovenskih naprednih političnih vodij in s pomočjo šteje med svoje pobratime tudi dr. Ivana Tavčarja ter ministra Ivana Hribarja, ki jima je mnogo pripomogel do zmaga narodne napredne misli.

Pa ne samo za politiko, temveč tudi za vsa slovenska narodna in humanitarna

Leta 1908. se je podrla stara grškokatoliška cerkva v Dragah, kjer je bil Ilija krščen. Stari slovenski naprednjak, ki so v tistem času vsakemu očitali brezverstvo, je pa odštél 60.000 kron, njegov nečak Jure Predovič 10.000 kron in drugi nečak Popovič 5.000 kron, da imajo njih rojaki danes krasno novo unijsko cerkev. Vendar je pa jubilat zaradi svoje dobrote in pa zaradi svojega zaupanja v svoje prijatelje moral doživeti tudi največja razočaranja. Usoda pa potrpega moža ni smela zapustiti in mu je na stara leta dala srečo v družini. Njemu enaka sinova Janko in Rudolf s hčerama Danico in Zoro, soproga kapitana Milovanoviča, mu vedre nikdar obupano junško srce, da presrečni jubilat smehljaje ziblje 6 vnučkov.

Zasluznemu naprednjaku in narodnemu gospodarju ter vedno zvestemu naročniku še mnogo trdnih in veselih let!

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, ušesu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavne kanala.

Kranjske občinske zadeve

V torek je imel kranjski občinski svet po-daljšem odmoru sejo, na kateri je obravnaval tekoče zadeve

Kranj, 19. julija.

Včeraj ob 18. se je vršila po daljšem odmoru občinska seja. Takoj po otvoritvi seje se je oglašil k besedi predsednik krajevne organizacije JRKD g. dr. Semrov. Predlagal je, naj se seja ne vrši, ker niso dani v smislu člena 59. in 129. novega občinskega zakona zakoniti pogoji. Župan g. Pirce je poudaril, da smatra odlok banske uprave za pravomočen in da o veljavnosti seje ni nobenega dvoma.

Sledila so naznanila županstva. Banska uprava je v celoti odobrila občinski proračun za l. 1933. Občina je prejela odgovor elektrane Mayr in drug, ki ji je bil poslan dopis o znižanju cen za električni tok in znižanju pavšala za javno razsvetljavo. Tvrda smatra zahtevo po znižanju za neupravičeno. Dopis se je odstopil odseku za javno razsvetljavo, ki naj ga točneje prouči, ker so v njem različni upoštevanja vredni predlogi, kako naj bi se v Kranju razsvetljava predrugačila oz. pocenila. Baska uprava je razrešila štiri občinske odbornike: na njih mesto so bili imenovani notar g. Tavzes, odvetnik g. dr. Sajovic, g. ing. Gros, g. Jereb in g. Krt. Župan jih iskreno pozdravi, in trdnem prepričanju, da bodo posvetili vse sile prospahu naše občine. Poudaril je, da je odredba banske uprave v skladu z notranjim ministrom, pravomočna in da proti njej ni redne pritožbe. Obč. svetovalec g. dr. Sabothy je podčrtaval veliko važnost novega občinskega zakona, ki je stopil 15. junija v veljavo. Seja je po njegovem mnenju nična, ker se protivi nekaterim točkam novega zakona, o čemer bo odločalo upravno sodišče. Župan je omenil, da veljajo one to-

čke samo za odbor, ki bo izvoljen po novem občinskem zakonu. Sreski načelnik g. dr. Ogrin je podal končno avtentično po-jasnilo. Vsa občinska uprava je bila imenovana in ne izvoljena. Spremembe v odboru so se izvršile po zakonu z dne 6. januarja 1929, ker novi zakon o občinah v celoti še ne more veljati.

Sprejet je bil predlog g. R. Mayrja, naj se tudi od vina, ki ga dobivajo privatniki od vinogradnikov, pobira občinska trošarina. Nato je bil soglasno odobren računski zaključek Mestne hrnilnice za l. 1932, ki ga je obirno podal obč. svetovalec g. Fock. Denarno gibanje izkazuje 51.387,694 dinarjev, med katerimi je 25.540,473 Din prejemkov in 25.847,221 izdatkov. Soglasno je bil tudi sprejet predlog, naj se izreče ravnateljstvo oz. vsej upravi Mestne hrnilnice zahvala.

Nato so bili na predlog g. župana izpolnjeni posamezni odseki: finančni odsek (Tajnik), ubožni odsek (Jereb), policijski (Tavzes), tržni (Košnik, Krt), stavbni (ing. Gros), zdravstveni (dr. Sajovic, Tavzes), odsek za električno razsvetljavo (ing. Gros), obrtni (Jereb), vodovodni (ing. Gros, dr. Sajovic), vojaški (Tajnik, ing. Gros, Sirc, Krt), odsek za gradbo ljudskoskolskega poslopja (ing. Gros). Za novega občinskega revizorja je bil izvoljen g. Tajnik.

Končno je predlagal g. dr. Sabothy naj se mestna občina obrne na sresko načelstvo, ki naj ne izdaja dovoljenj za zgradbo novih poslopij, če ne upoštevajo novega regulacijskega načrta. To naj ne velja samo za našo, temveč tudi za okoliške občine.

stih inozemstva naleteli na največje odobravanje in upamo, da bo tudi naša Ljubljana sprejela to noviteto z največjimi simpatijami.

Cane sedaj ostanejo znižane kljub visokim stroškom, ki jih je imela uprava Elitnega kina Matice z nabavo teh specialnih filmov. Namen tega koraka pa je, da si vsaj en »večer smeha« lahko privoščijo najširši krogi občinstva. Ker bo vsa spored neprekinjeno samo dva dni, to je danes in jutri na programu pripravamo cenj. občinstva, da si vstopnice pravočasno omisli, po možnosti že v predprodaji. Pod devizo: »dve uri smeha in pozabljenja križev in težav« naj se danes in jutri vsa Ljubljana strne v ogromno veselo družino zabave željnih v Elitnem kinu Matici.

Iz Litije

— Jutri pride modri vlak. Za sprejem potujoče kmetijske razstave, ki prispe jutri v Litijo, se vrše pri nas pod vodstvom sreskega kmetijskega referenta velike priprave. Prebivalci vseh občin našega okraja se bodo zbrali ob pol 8. uri zjutraj na Glavnem trgu oziroma v njegovih stranskih ulicah. Z godbo na čelu bodo krenili: kmečki konjeniki, kolešarji, Sokoli, gasilci, šolarji, občani in udeleženci na vozovih. Povorka krene z Glavnega trga do trgovine g. Rebeca ter nazaj čez most k rampam razstavnega vlaka pri glavarstvu. Za tem se bo vršil slavnostni pozdrav z govori predstavnikov vlade in organizacij. Razstavišče že ves dan krasi z girlandami, ki so dolge pol km in so jih povežali gojenci drž. vzgajališča na Ponovčah.

— Bele borovnice. Naši gozdovi so zdaj prijetna vaba za počitničarje, ki dobe tam jagod, borovnic in gob po mili volji. Naše mu poročevalcu sta včeraj poklonili g. dr. Marta in Marja Weilgonijev, ljubljanski dijakinji, šopek povsem belih, a zrelih borovnic. Našli sta jih v hribu Sitarjevcu. Rastlinska redkost, vsekakor! Po ljudski govoricu uspevajo bele borovnice le na kajčjih prostorih, koder domujejo — stručenjake.

Iz Novega mesta

— Ob tržnih dnevih se pri nas opaža, da prihaja na trg kaj malo gob in ostalih gozdnih. Menda je temu kriva prevelika zaposlenost sedaj, ko se je začela žetev, ki se bo zaradi levega vremena letos zelo obnesla.

— Ne vemo, kam to vodi, če človek ni varen pred napadi posameznikov, kot večjih družb pijancev. Tako se je tni vracal proti večeru iz Šmihelja domov 23letni posestnik sin Vesel Jože, doma iz Malega Podlujbna. Nenadoma so za njim prišli trije neznanji napadalci, izmed katerih se je izločil eden in ga zabodel z nožem v levo bedro. Neznaneec je z nožem vrezal Veselu 10 cm dolgo rano, zaradi katere se mora napadenec zdraviti v kandijski bolnici. Se huje je je dobil 19letni posestnik sin Kromar Franc iz Čadraža. Pri zganjanju pred kerkirjo se je nenadoma pojavil pred Kromarjem sosedov sin in ga udaril s topim predmetom po obrazu. Napadalec mu je razbil nos in ga pobil tudi po glavi. Ko pa je šel v vas Rapišče 39letni posestnik Straus Juraj, doma iz Krupe pri Semiču, je pričelo nenadoma padati kamenje na njegovo glavo, tako da se je kmalu onesvestil. Neznana surovina je tedaj prihitela, oborožena s sekiri, s katero je Strausa dvakrat udarila po desni strani pleč ter mu presekal kosti. Smrtno nevarno ranjenega so sorodniki pripeljali v kandijsko bolnico. Je pa le malo upanja, da bi okrevail. Menda bi bilo treba vedno pogostejših napadov kazenski zakon poostreje, krivce pa eksemplarično kaznovati.

— V mestu opazimo vedno več tujecev, ki se zelo laskavo izražajo o okolici Novega mesta. Menda gre za sluzga za vedno večje zanimanje za dolensko metropolo in okolico propagandi društva »Krke«, ki je tako rekoč Dolensko odkrila tuju.

— V mesto se počasi vrača stara romantika. Takole ob luninih nočeh se glagajajo gitare, tu pa tam kak liricni zdihajoč tenor. Naša dolenska prestolnica na spi — le tam zadaj za vrtovi se je oglašil posamelec Seviljskega pevca, pa je naenkrat bolesto kriknil. Neprevidni trubadur je namreč stopil v nastavljenost past — skobca, ki je bil nastavljen za neznanega ljubitelja solate. Nesrečnega pevca je osvobodila pasti hišna dekla, ki je pravilo razumela položaj. Pravi pa, da se še živ dan — ne! taku smejala.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Četrtek, 20. julija katoličani: Elija, Hieronim, Cevalav, pravoslavni 7. julija.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Plavi sen ob 16.
Kino Matica: Večer smeha ob 19.30 in ob 21.15.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Bohinec, Rimska cesta 24, dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Laustek, Reačjeva cesta 1.

Izpred sita in rešeta

To preklicano krizo preganjamo, kakor kdo more in zna. Eni jo znajo obvladati, zgrabiti za vrat in ubiti, kakor vola, drugi se bore z njo pri bogato obloženih mizah s pečenimi purani in šampanjcem, tretjim je pa izpraznila želodec in čreva tako, da sije solnce skozi nje. Stara pesem, kakor je star človeški rod, samo ime je novo. Pa ne tare kriza samo možkega spola, temveč se je spravila proti vsem pravilom kavalitstva tudi na naš dražestni nežni spol. Clovek bi pričakoval, da bo v moških vsaj toliko viteškega duha, da ne bodo pustili krize v bližino žensk, dokler bo bilo v njihovih prsih junaško srce. Toda žalostna jim majka, še na misel jim ne pride, da bi odganjali krizo od nežnega spola. Kar na svoje moči in svojo iznajdljivost se morajo zanašati naše nile dame, če hočejo v teh težkih časih sploh živeti. In vsa čast jim, pomagati si znajo, ene tako, druge drugače.

Kdo bi odrekal postavim iznajdljivost mladi dami, ki prosi v malem oglasu starejšega gospoda za malo posojilo in pravi, naj se pošilja ponudbe pod »Revanzas? Seveda revanša v denarju, kako neki drugače! Da ne bo kdo mislil kaj slabega.

Iz Trebnjega

— Opozorilo mladeničem, rojenim leta 1914. Mladenici, rojeni l. 1914., naj predložijo pristojnemu županstvu družinske pole, ki jih je nabaviti pri župnih uradih. Rodbinske pole je predložiti najkasneje do 28. t. m.

— Dnevno škropljenje ceste v Trebnjem je nujno potrebno. Oblaki prahu, ki se dvigajo za vsakim vozilom, so prav neprijetna in škodljiva prašna kopel pešcu, posebn na neprijetnost pa so našim letovščarjem, ki doma prahu niso vajeni. Zato je umesten ukrep tukajšnjega krajevnega odbora »Krke«, da oskrbi proti primerni odškodnini Trebnjencev dnevno škropljenje ceste, kar vsi pozdravljamo. Brezobzirni priganjaci avtomobilov, ki dnevno vozijo preko Trebnjega z nedovoljeno brzino nad 6 km, bodo pa brezpogojno prijavljeni politični oblasti in bo vsaka taka vožnja nagrajena z najmanj Din 100.— v prid občine Trebnje. Zato so naprosili vsi pešci, da pri tem pomagajo varnostnim organom in vse »avto-dirkače« nemudoma prijavijo.

— Nezgodja. Pri obranju črešenj je padla z drevesa Starič Franciška iz Ribpovca in si je zlomila nogo. Prepeljana je bila v novomeško žensko bolnico.

— Gospodarski odbor Trebnje. G. ban dravske banovine je na osnovi § 3. zakona o izporembi zakonov v oblastnih in občinskih samoupravah postavil na mesto gosposkarskih odborov, katerih funkcija doba je potekala, sedeči odbor za Trebnje: načelnik Josip Zupančič, župan v Trebnjem, člani: Tomšič Hubert, posestnik v Trebnjem, Rebernik Emanuel, obrtnik v Trebnjem, Grosek Ivan, trgovec v Trebnjem in Springer Alojzij, gostilničar v Trebnjem. Za ostale vasi občine Trebnje objavimo gosposkarske odbore pozneje.

Iz Celja

—c Društvo kmečkih fantov in deklet za Celje okolico priredi v nedeljo 6. avgusta na travniku g. Fuchsa v Gaberju pri Celju tekmo koscev za prvenstvo celjske okolice, dirko kmečkih kolešarjev na progi Celje—Vojnik—Celje in tekmo koscev škričev, če se bo prijavilo dovolj koscev iz mesta. Ob tej priliki bo tudi veliko manifestacijsko zborovanje, na katerem bodo govorili voditelji in prijatelji kmečko-delavske mladine. Po prireditvi bo kmečka zabava. Prijave koscev tekmovalcev, koscev škričev in kolešarjev sprejema tajništvo Društva kmečkih fantov in deklet v Celju.

—c Črnci inž. Kola Ajayi iz Nigerije, ki je predaval v torek v Ljubljani z velikim uspehom v esperantskem jeziku, bo predaval tudi v Celju, in sicer v ponedeljek 24. t. m. zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Predavanje, ki ima naslov »Afrika, moja solčna domovina«, bo spremljalo mnogo lepih skloptičnih slik. Predavatelj bo po predavanju zapel tudi več zamorskih pesmi ob bobnanju.

—c Falska elektrarna sporoča, da bo v nedeljo 23. t. m. od 11. do 14. zaradi montiranja strelododa na omrežju ukinila električni tok v Celju in okolici.

Katastrofalen požar

V torek zvečer je nastal silen požar v okolici Petit Jeana v Maroku, ki se je zelo naglo razširil na ves okraj in uničil poleg stanovanjskih hiš in gosposkarskih poslopij tudi mnogo obdelane zemlje. Poročajo, da je zahteval požar doslej 31 človeških žrtvev, okoli 100 ljudi pa je bilo ranjenih.

Požar je nastal zaradi eksplozije benzičnega rezervarja na poljedelskem traktorju. V nekaj urah je bila vsa okolica eno samo veliko pogorišče. Plameni so se dvigali do 50 metrov visoko in sproti uničevali kočje domačinov in naselbine. Požar se je razširil do 60 km v širino. Prebivalstvo je v nepopisni paniki bežalo in prepustilo ognju vse svoje imetje. Mnoge je katastrofa presenetila v spanju. Telefonske zveze s Casablanko so bile prekinjene. Požar je uničil vso petitijsko in sidi-slanjsko vino. Iz bližnjih krajev so poslali na pomoč večje oddelke reševalcev, gasilcev in tuj skih legij.

A. D. Emery:

124

Dve siroti

Roman

— Najprej se morate spovedati bogu, drago dete, — je dejala; — potem pa povejte vse po pravici sodnikom, da bodo sodili vašo krivdo. Jaz pa lahko samo molim, da bi vaša pokora ne bila pretežka in da bi vam bog odpustil vaš greh.

Marija je bila globoko ginjena. Solze so ji silile v oči in komaj je zadrževala krčevito ihtenje.

Tako prijazne besede namenjene niti tatici, so jo globoko zadele in otežile pokoro, ki jo je bila baš začela.

Pomislila je, da bo te prijaznosti takoj konec, čim pride na dan, kaj je storila. In vendar se ni bala odkritega priznanja.

— O, častita mati, poslušajte me, prosim! — je vzkliknila. — Ne branite mi povedati, kaj vse sem pretrpela v trenutku, ko se mi je odkrila resnica, od dneva, ko sta mi dve dekleti, dva angela, odprli oči. Če bi bila imela v otroških letih mater, ki bi mi bila vcepila dobro v srce in me naučila moliti, bi ne bila zašla na kriva pota, bi mi ne bilo treba delati pokore, ker bi ne imela greha na vesti.

Sestra Genovefa jo je molče poslušala. Spominjajoč se besed, ki jih je bila izgovorila Marijana, je hotela vedeti, kaj pomenijo.

— Kdo sta tista dva angela, ki o njima govorite in ki sta tako razgibala vašo dušo?

— Dve dekleti...

— Ste ju poznali?

— Videla sem ju prvič... Dve sestri, če se ne motim.

— Torej ne veste točno?...

— Pozneje ju nisem več videla...

— In to se je zgodilo?...

— Včeraj... zvečer, gospa, — je odgovorila Marijana z drhtečim glasom, komaj dobro uro predno so me priveli sem.

In med neprestanimi vprašanji je Marijana pripovedovala predstojnici, kje in kako se je seznanila z dekletoma.

Sestra Genovefa je že od prvega dne naravnost materinsko skrbela za Marijano. Poleg tega jo je priporočila zdravniku, ki ji je že dolgo pomagal pri dobrih delih.

Sestra Genovefa je smatrala, da jo je božja previdnost sama seznanila s tem plemenitim možem, s tem velikim dobrotnikom siromašnih bolnikov in nesrečnejev.

Baš on se je zanimal tako živo za slepo siroto, ki jo je vodila sestra Frochardka. Ta zdravnik, dodeljen salpetrijski bolnici, je bil slaven učenjak, ki se je z največjim zaupanjem obračalo nanj tudi plemstvo.

Grof de Linieres ga je bil poklical h grofici, da bi poskusil pregnati njeno neprestano globoko zanižanost.

Grof je pa moral slednjič spoznati, da zdravniška veda ni kos tej boleznici, ki je vedno bolj razjedala grofičine moči.

Toda grof ni vedel, da je slavn zdravnik kmalu spoznal, da grofičina bolezen ne spada med tiste, ki jih lahko zdravniki izlečijo.

Sestra Genovefa sicer ni mislila, da bi mogel zdravnik Marijani kaj pomagati, vendar ga je pa pričakovala, da bi se pomenila z njim o svoji varovanki.

Čim ga je zagledala pred ograjo, mu je hitela naproti.

II.

Sestra Genovefa, predstojnica zavetišča lahkoživih deklet in umobolnih žensk, je bila zares v najširšem pomenu besede sveta žena. Bila je rojena v Salpetrieri in nikoli ni zapustila tega mračnega doma.

Nekega dne, pred leti, po velikem lovu, ki so ga bili priredili birči po vsem Parizu na sumljive postopake in lahkoživce, so privlekli v to zavetišče celo tolopo lahkoživ in zločinskih, ki jih je policija že davno zasledovala.

Med temi nesrečnicami je bila ena, ki je zahtevala največjo opreznost straže.

Bila je zagrizena zločinka in policija jo je imela zabeleženo med nevarni-

mi, nepoboljšljivimi. Njen prihod v Salpetriero je bil dogodek za jetnice, ki so poznale njen pogum in spretnost ter se čudile, da se je dala ujeti.

— To je pa la Fileuse! — je vzkliknila njena bivša tovarišica.

— Kdo pa je ta la Fileuse? — je vprašalo več glasov.

— La Fileuse, dekleta, bi lahko učila vse, kar nas je tu. To vam je navihanka, ki uide biričem med prsti, če hoče... Krasti po hišah ne zna nobena druga tako spretno... Njena posebnost je bila, da je služila pri mnogih lastnikih prenočišč. V začetku je res delala kakor konj; ni bilo kota, ki bi ga ne pometala, vse se je svetilo, toda pri tem navihanka ni izgubljala časa. Čez nekaj dni je pa povezala v culo vse, kar je mogla porabiti gostom iz kovčegov... in z bogatim plenom je odnesla pete.

Jetnice so počile v smeh in vse so hotele videti navihanko. Vse so jo občudovale in ji ponujale svoje prijateljstvo.

Nasprotno je pa sodnik menil, da bo to dober prirastek za Louisiano in obsodil jo je na prisilno delo v New Orleansu.

La Fileuse je bila pripravljena na to ko obsodbo; vest, da bo morala kmalu na pot, jo je kaj malo vznemirila.

— Človek mora biti na vse pripravljen, — je dejala smeje, — če noče dobiti na ladji morske bolezni.

Njene tovarišice so kmalu zvedele, kaj pomenijo te, očividno v šali izgovorne besede.

Ko je namreč prinesel policijski časnik odlok o izgonu, je la Fileuse izšla, da postane v kratkem mati.

Ko se je jetniški zdravnik čudil, da je mogla tako dolgo skrivati nosečnost, je nesrečnica priznala, da se je namenoma tako oblačila, da bi splovila otroka, ki ga je nosila pod srcem.

— Saj ni vredno pomagati na svet semenu za Louisiano, — je zahtevala.

— Da, bilo bi bolje, če bi umrlo še pred rojstvom, da ne pride na svet zločinski izmeček.

Častite sestre so mislile, da je spregovorilo v srcu stare zločinke kesanje. Obvestile so o tem predstojnico, ki je prosila, naj nesrečnici kazen znižajo.

Dosegla je, da so pustili la Fileuse v Salpetrieri.

Od tistega dne je bila jetnica zamišljena in otožna. Izgibala se je tudi drugih jetnic.

Napočil je dan, ko jo je bilo treba poslati v bolnico. Ležala je v nji komaj dva dni, ko je povila deklico. Sestre so otročička prijazno sprejele; ena se je takoj ponudila za botro.

In tako je dobilo zločinkino dete ime Genovefa.

Obred krsta je bil zelo ganljiv; v jetniški kapelici so bile zbrane vse jetnice in redovnice; toda čudno presenečenje je čakalo pobožne sestre, ko so prinesle dete nazaj materi.

Mati namreč ni hotela otroka dojeti, češ, da se ne sme dotakniti nedolžnega bitja, ker bi ga omadeževala. In tako ni preostajalo nič drugega nego hraniti dete brez materinega mleka in botra se je zavzela zanj.

Pa tudi sicer mati ni hotela priti v stik s svojim otrokom; nemara si je bila naložila to za pokoro.

Sploh se je bila jetnica po porodu popolnoma izpremenila. Izgibala se je celo vseh družic. Niti v trenutkih skupnega počitka ni nehala delati in nalašč se je priglajala vedno k najtežjemu delu.

Ta čas je pa dete raslo in postajalo vedno bolj ljubčenec vse kaznilnice. Na prošnjo nesrečne matere so mu zatajili, kdo je njegova mati. Nesrečnica se je lastnega otroka dosledno izogibala. Nekega dne je stopila celo pred predstojnico in jo lepo prosila, naj se zavzame za to, da jo odpeljejo na Louisiano. Dejala je, da je med porodom svečano obljubila obvarovati otroka vsakih stikov s samo seboj, in da hoče to obljubo zvesto držati.

Nista se razumela.

— Kaj mislite, gospod doktor, koliko mož pahnem v nesrečo, če se poročim?

— Gospodična, saj vendar ne morem vedeti, kolikokrat se boste omožili.

Zapletena sleparija z zavarovalnino

V Franciji so prišli na sled dvema bratoma, ki sta hotela na zvit način oslepariti zavarovalnice

Na cesti, vodeči iz Ville-Martina v Croisville v Franciji, so našli 15. julija 1931 prazen avto. Cesta je speljana ob strmi skali in takoj so domnevali, da je avtomobilist po nesreči ali pa v samomorilnem namenu skočil s ceste v prepad. Luči avtomobila so bile ugasnjene in nikjer ni bilo nobenih sledov nesreče. Kmalu so oblasti ugotovile, da je avto last 24 letnega Kristijana Navarre, ki ima v La Riche v okolici Toursa s svojim bratom zavod za svetlobno reklamo. Prejšnji večer se je bil pripeljal Navarre z ženo svojega brata in s svojo zaročenko Polovo v La Croisille in svojo zaročenko pustil tam v penziju. Proti večeru se je pa odpeljal, češ, da mora po opravih v La Riche. Strokovnjak je ugotovil, da je bil avto zavrt. Navarrov brat Roger se je takoj obrnil na zavarovalnico z zahtevo, naj mu izplača 500.000 frankov zavarovalnine. Brata sta se bila zavarovala pred dobrim mesecem. Preiskava je tudi pokazala, da je živel Navarre v težkih gmočnih razmerah in da sta se brata že poprej pogajala z drugimi zavarovalnicami. Požar njunih trgovskih lokalov je vrgel bratoma 250.000 frankov zavarovalnine, poleg tega je pa dobil Roger 100.000 frankov, ker si je osekkel nekaj prstov na roki. Ker se je zdelo zavarovalnici čudno, da se nesreča tako hitro vrste, je izplačilo zavarovalnine odklonila, češ, da ni izključeno, da je Kristijan Navarre še živ in da je treba počakati, da oblasti potrdijo njegovo smrt, kar bi se zgodilo šele čez 30 let, če bi njegovega trupla ne našli. Roger je pa tudi vedel, da so njegovega brata videli v Saint-Nazaireu in pozneje v Lyonu.

Dne 14. avgusta 1931 je prišel Kristijan Navarre k svoji nevesti Polovi. Glavo in obrvi je imel obrite in tarnal je, da čuti silne bolečine. Ljudje so začeli govoriti, da se mu je zmešalo, in sicer zaradi bolečin pri operaciji. Govoril je namreč o maski za narkotiziranje. Policija je začela celo iskati dozdevnega brezvestnega kirurga, ki naj bi bil delal

na možu eksperimente. Odlični kirurgi in psihiatri so Navarra preiskali, fotografirali in rentgenizirali, pa niso mogli ugotoviti nič drugega, nego da se mu je zmešalo.

Nekaj tednov je prebil v sanatoriju, potem se mu je pa zopet deloma vrnil razum in spomin. Samo časa od 15. julija do 30. septembra se ni mogel prav nič spomniti. Potem se je javil policiji neki hotelir, češ, da je po fotografiji, objavljeni v listih, spoznal v Navarrovem bratu mladega moža, ki je prišel 15. avgusta k njemu po kovčeg inženjerja Roberta Guillaumea. Inženjer je stanoval v hotelu tri tedne in je pustil kovčeg v njem. Kovčeg so Kristijanu Navarru izročili, Guillaume je pa policiji v Toursu prijavil izgubo svojih listin. Mož je bil zaposlen pri bratih Navarre in trdil je, da so njegove listine izginile tik preden je izginil Kristijan Navarre. Roger Navarre je pa izjavil, da dotičnega hotelirja nikoli ni videl in da o Guillaumeovih listinah ničesar ne ve. Kristijana Navarra pa niso mogli zaslišati, ker se mu je bilo zmešalo.

V mrežo zagonetk bratov Navarre spada tudi vprašanje, zakaj se je preiskava vlekla celi dve leti. Ta čas se je Kristijan Navarre oženil, toda ne s Polovo. Pred sodiščem je kazal Roger Navarre silno ogorčenje, njegov brat se je pa dela blaznega. Ničesar se ni hotel spominjati, na vse je samo majal z glavo in molčal. Dva psihijatra sta izpovedala, da se je Kristijan zmešalo, druga dva sta pa zatrjevala, da je simulant. Tri dni je trajala obravnava in končno je bil Roger Navarre pogojno obsojen zaradi sleparije na 8 mesecev, njegov brat pa na 9 mesecev ječe. Komaj je predsednik sodišča razglasil sodbo, je Roger Navarre zakričal nanj: »To sem tudi pričakoval! Ali ste tako bedasti, ali pa podkupljeni! Najbolj verjetno je oboje. Koliko so vam plačali zavarovalnine?« Za to žalitev je dobil še 6 mesecev ječe, toda ne pogojno.

Balbo v Newyorku

Na povratku iz Chicaga je italijanska zračna eskadra ministra Balba včeraj ob 15.39 vzhodno-ameriškega ali 20.39 srednjeevropskega časa, pristala v Newyorku. Za polet iz Chicaga v Newyork je potrebovala okroglo 7 ur in pol. Vseh 24 letal se je pojavilo nad newyorškimi nebotičniki v strnjeni formaciji. Za pozdrav se je dvignilo v prav večje število ameriških letal, prav v ozadiju pa je plaval ogromni zrakoplov »Macon«.

Na desetisoče ljudi se je zbralo na strehah nebotičnikov, kjer so že ure prej čakali na prihod italijanskih letalcev. Po cestah, trgih in parkih je vladala nepopisna gneča. Drug ob drugem so stali ljudje in nepopisno pozdravljali italijansko eskadro. Odkar se je vrnil Lindbergh s svojega poleta preko oceana, ni bilo v Newyorku toliko tega navdušenja za letalce kakor ob prihodu italijanskih letal. Italijanska letala so pristala v zalivu Long Island, približno 30 km od sredine mesta.

Koliko je vredna Shawova glava?

Koliko je vredna glava duhovitega zbadljivca in satirika, markantna glava z belo brado in visokim čelom? Lahko bi rekli, da je glava Bernarda Shawa neprecenljiva. V nji so možgani, ki je podobnih še malo ustvarila narava v svojem skrivnostnem snovanju. Čudno se sliši, da je sploh mogoče priti na tako misel, saj še nismo slišali, da bi kdo ocenil človeške možgane, kakor se ocenijo kos suknja. Toda ta misel izvira od Shawa samega.

Neki Anglež, ki je navdušen čestilec slavnega pesnika, se je namreč spomnil, da je ponudil nekoč Shawu 5000 funtov

za njegovo glavo. Mož seveda ne zahteva da bi Shawa giljotinirali, temveč potrežljivo čaka, kdaj bo umrl naravne smrti. Potem bi pa hotel imeti balzamirano Shawovo glavo. Slavnemu pesniku, ki je velik skeptik in veseljak in ki veruje samo v življenje, je najbrž vseeno, kaj bo po smrti z njegovim telesom. Zato je nekoč šaljivo izjavil, da bi bilo vredno o tej ponudbi resno razmišljati.

Amerika se vrača h kolesarstvu

Motorizirana Amerika se je začela vračati k biciklu. V začetku so bili podedni kolesarji v velikih ameriških mestih predmet zbadanja in posmehovanja, pozneje so pa ljudje spoznali, da je prišlo kolesarjenje zopet v modo in s tem je dobilo kolo novo legitimacijo. Kolesariti po ameriških velemestih, kjer avtomobilov kar mrgoli, pa ni posebno lahko in varno. Zato so kolesarji na glavnih cestah in ulicah redki. Tem več jih je pa v New Yorku na senčnatih cestah Central parka ter po parkih Chicaga, Pittsburga, Clevelanda, avtomobilskega mesta Detroit, Los Angelesa in drugih velikih mest. Tu je vožnja s kolesom vedno bolj priljubljena.

V St. Louisu se je razvila v velik dogodek propagandna vožnja, ki jo je priredilo 100 članov kolesarskega kluba. Nekateri so pa našli v kolesarjenju tudi praktične stvari in rabijo na krajših progah kososa namestu avtomobilov. Drugi zopet delajo dobre kupčije z zastavljanjem koles. Ljudje se prišli na to, da morajo avtomobilisti, ki hočejo napraviti kratko krožno vožnjo po parku, pustiti avto v zastavo za kolo. Industrija koles je zadnje čase močno napredovala in vsak mesec prodajo tovarne na deset tisoče koles več.

Še bolj pa gredo v promet drsalk

na kolesčke, ki so v Ameriki zelo priljubljene in letos še posebno v modi. Doslej so prodali na leto 2.000.000 parov teh drsalk, letos pa pravijo tovarnarji, da jih pojde v promet najmanj 3 milijone parov. Ne samo otroci, temveč tudi odrasli se navdušeno drčajo po cestah in parkih. Da, celo slepci pridno segajo po drsalkah na kolesčkih in se hitro nauče rabiti jih.

Iz Metlike

— Morala je padla skoro po vseh naših vaseh, pa se kaj pogosto sliši o tepežih in ubojih. Vidi se, da ni ravno vsaka vzgoja dovolj močna, pa bi bilo potrebno prav resno vzeti v roke našo mladino in jo odvaditi takih grdih navad. Zlasti poklicana bi bila v to posamezna družva, ki naj bi ob nedeljavni raji prirejala poučne tečaje ali predavanja, da bi mladina ne imela potrebe in priložnosti ves dan v brede luju popivati.

— Lepo tekmo koscev je priredilo nedavno komarstovo Društvo kmetijskih fantov in ujetelj na Mlaki pri bližnjem Podzemlju. Tekme se je udeležilo precej tekmovalcev, pa je razveseljivo dejstvo, da kaže mladina še veseno tako mnogo zanimanja za lepe in koristne prireditve.

— Naše kopalnice je že skoraj zgrajeno. Za enkrat je zgrajenih tudi več manjših kabin za slačenje, dočim se bu kopalnice še sčasoma lahko po potrebi razširilo. Vprašanje je le, kako bo z denarjem, ker so naša sredstva prav skromna, odziv pri nabiranju pa ni bil ravno velik. Pričakujejo tudi podpore ljubljanske Zveze za tujski promet, pri kateri je naše Tujsko prometno društvo članjeno, ker je sicer znano, da so marsikatera tujsko prometna in olespevalna društva po drugih krajih dobila prav lepe podpore v delu za povzdigo svojega kraja, mi pa še nismo dobili niti pare.

— Zopet nič za nas. Ministrstvo za kmetijstvo je za letos določilo le dva tečaja za ovčereje in sicer enega v Sarajevu za drinsko, primorsko in vrbasko in drugega v Skoplju za vardsko, moravsko in zetsko banovino. Teh tečajev se bodo udeležili agronomi iz posameznih banovin, predavanja pa bodo obsegala v glavnem povzdigo ovčereje v državi in zlasti uspešno pridobivanje volne. Prav potrebni bi bili taki tečaji tudi pri nas, pa upamo, da bomo kmalu tudi mi prišli na vrsto in oživilo eno najvažnejših gospodarskih panog za naše kraje.

— Pohvaliti moramo poleg naše mestne godbe, ki smo jo nedavno omenili, tudi naše vrle gasilce, ki so imeli oni dan gasilsko vajo vseh svojih oddelkov. Praprčali smo se, da bi naši gasilci lahko tekmovali z družbi iz mnogo večjih mest, imajo pa seveda na razpolago vsem našim modernega gasilstva ustrezajoče orodje. Poleg motorne brizgalne, ki je bila nabavljena že pred leti, je odbor kupil tudi najmodernejši gasilski avtomobil. Zlasti pohvalno je, da so naši gasilci že v mnogih primerih prav uspešno intervenirali kljub temu, da se morajo vedno boriti s pomanjkanjem vode, ker nimamo vodovoda. Velika gasilska vaja bo v nedeljo dne 23. t. m. ponovljena, pa se bo vsak lahko ponovno prepričal o veliki sposobnosti in preudarnosti naših gasilcev.

— Naši novi prijatelji, ki smo si jih pridobili ob priliki fotomaterskega izleta, se nam še danes oglašajo in vprašajo, kdaj bo prihodnji izlet v naše kraje. Lahko jih potolažimo, da bomo za trgatve noškrbeli za prav dobro zabavo in lepo organiziran izlet, ker trte prav lepo obotajo kljub dolgotrajnemu slabemu vremenu.

— Voda po dolgotrajnem deževju se še niti do danes ni povsod posušila, pa so še na mnogih travnikih cele mlake. Ta pojav spremlja potnaka po vsej Dolenski in tudi čez Gorjance.

— Volkovi so se natepli kar v čredah v okolici Karlova, pa pomorili mnogo ovac. Toliko jih niti pozimi ni bilo. Kmetje pravijo, da pomeni to dobro letino.

Kakor se vzame.

— Gospod doktor, ali je res, da je slepič odveč?

— Kakor se vzame. Za bolnike, da, za zdravnike pa ne.

V zdravilišču.

— Gospod šef, zdi se mi, da ta dva, ki sta prispela včeraj, nista mlada zakonca.

— Dobro, pa jim računajte dvojno ceno.

Dar jezika.

— Prijatelj, moja žena obvlada šest jezikov.

— Ta še nič ni, moja pa obvlada svojega.

Klišaje

vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Ljubljana

Južografika

Sr. Petra nasip
štev. 23
Telefon 2496

DOPISOVANJE

MLADA DAMA
dobro situirana, išče znanja z
boljšim gospodom. — Ponudbe
na upravo »Slov. Narod« pod
»Tujka 3041«.

SLUŽBE

OZENJEN POLJEDELSKI
PAR
sprememo takoj. — Novak,
Zagreb, Maksimirska cesta 64.
3037

ŽENITVE

POSREDUJE solidno in najdiskretnije ter razpošilja prospekte in daje informacije proti odškodnini Din 10.- v postnih znamkah — »REZOR«, zavod za sklepanje zakonov, Zagreb, pošta 3. 52/L

PRODAJA

OLJNATO SLIKO
moderno, precej veliko, ugodno
prodaj. — Naslov pove upravi
»Slov. Narod«. 3021

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsemi pritlikinami, po možnosti s kopalnico, v sredini mesta isčem. — Pismene ponudbe pod »Bleivelsova cesta 3022« na upravo »Slov. Narod«. 3022

RAZNO

Modna konfekcija
Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta 14. 11/T

PRED ODDAJO ALI
NAKUPOM

najfinjšega ali navadno izdelanega pohištva z garancijo blagovne vrednosti se oglašajo pri mizarstvu ALBERT CERNE, Zg. šk. pri remizi. 42/L

PREKLIC!

Podpisani izjavljamo, da nisem plačnik za dolgeve in obveznosti kakršnekolik vrste svoje žene Drobež Roze, bivajoče Mala vas št. 50, občina Ježica. Ježica, dne 20. julija 1933. Stefan Drobež, Mala vas št. 50 3043

NEPREMIČNINE

BOLJSE POSESTVO
kupim. — Ponudbe na: Zemljica, Konjice. 3038

LETOVISCE-KOPALISCE

SORLI, Gorenja vas, Poljanska dolina — se priporoča. — Penzija Din 32.-. 44/L

STROJEPISNI POUK

med početnicami se vrši vsak dan od 6. do 9. ure zvečer. — Začetek 3. avgusta. Vpisovanje od 1. avgusta in dalje vsak dan od 6. do 8. ure zvečer. Tečaj za začetnike in izveščance. — Šolnina znižana. — Christofor učni zavod, Ljubljana, Domo-branska cesta 15. 3015

Specijelni entel oblek

»Zuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinjša delo pri Matek & Mikeš, Ljubljana poleg hotela Struhalj

Vezanje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjav, antlanje, izdelovanje gumbic. Vseled najmodernejša ureditve podjetja — razmišljate cene.